

øvrigt angriber Ministeriet og dets Dementier, saa er det — ja, jeg kan kun give de Herrer Valget mellem to Betegnelser — enten Skaberi eller Vaas; der er kun de to Muligheder. Skaberi er det, hvis man for Alvor vil paastaa, at der var andet for Ministeren at gøre end at svare Nej, naar han spørges om Ting, han skal hemmeligholde, og Vaas er det, naar man virkelig tror derpaa. Jeg maa sige, at mig rører det egentlig ikke. Man kan skribe saa højt, man vil, man skal ikke naa op til den fuldkomne Ringeagt, som jeg føler for dette Sandhedsvidneri og denne Godtkøbsforargelse i Pressen, og selv om den dypes i biskoppelig Salvelse, bliver den ikke mindre usmagelig. Det er min Stilling. Jeg nægter ikke, at jeg den Dag ikke sagde Sandheden, men jeg har den Opfattelse, at enhver, som har faaet en Hemmelighed betroet — og hvis der er Grader i sligt, maa det især gælde en Statshemmelighed —, vil tie stille, hvis han er et redeligt Menneske; der er ikke andet at gøre, han nægter, naar han er nødt til at nægte, fordi han spørges direkte, og naar han ikke paa anden Maade kan skjule Sandheden, som han skal skjule. Der er ikke andet at sige om den Ting. Jeg vil roligt sige: Vel er jeg blevet meget angrebet i mit Liv, og mange Beskyldninger er der blevet rettet imod mig — jeg har ført et ret langt politisk og litterært Liv —, men aldrig har nogen ovovet at sige, at mit Ord ikke stod til Troende, og mit Ord staar nu som før til Troende, men jeg bevarer en Hemmelighed, naar den er betroet mig, og det mener jeg, enhver redelig Mand og enhver Gentleman vil gøre. Med Trommer og Trompeter gaar det nu løs, og der er her i Landet det underlige Forhold, at naar saadant noget begynder, er det, som om alle de, der overhovedet havde siddet inde med Trang til at bryde løs, udlades paa en Gang. Derfor ser man en broget Gruppe af Mennesker gøre saa meget ud af denne Sag i Bladene; der er brave Folk, Idealister og godtroende Folk, der er drevne Journalister og forfarne Politikere, der er disse fuldkomne forvirrede Eksistenser, næsten sindssyge Personer, som optræder i Øjeblikket. Der ligger her en Fare, som jeg vil gøre opmærksom paa. Det skulde ikke gerne være de sindssyge, der regerer, og de fornuftige, der bøjer sig for dem, men hvis dette skal være ved, er vi omtrent derude. Jeg synes ogsaa, det er mærkeligt, at vi her i Landet paa samme Tid har den rolige Opfattelse, at som det nu gaar,

kan det blive ved med at gaa. Undertiden er det, som om det var Torneroses Land, man befandt sig i. Folket sover, og det sover lige til den Dag, da Taget falder ned i Hovedet paa det.

Jeg har hermed sagt, hvad jeg har ment det muligt her i Rigsdagen at fremføre om Sagens Behandling. Jeg vil gerne sige endnu en Ting med Hensyn til Hemmeligholdelsen. Den blev langvarig, og det var den nødt til at blive, fordi selve Forhandlingen for lang Tid, for flere Maanedre, afbrødes, idet en saadan Forhandling naturligvis kun kunde føres mellem to neutrale Stater, og i samme Øjeblik som der kunde tænkes blot en Mulighed for, at de Forenede Stater inddrog i Verdenskrigen, var det ganske umuligt at føre denne Forhandling. Derfor blev denne Hemmeligholdelse langvarig, og den maatte være, indtil denne Sag kunde forelægges for Rigsdagen. Jeg nævner her, at da Sagen nu er blevet forelagt for det amerikanske Senat, er den blevet forelagt paa den Maade — hvad en Depeche til Udenrigsministeriet i Dag meddeler —, at Præsidenten har sendt denne Konvention til Senatet med Anmodning om, at Detaillerne maatte blive holdt hemmelige. Altsaa endnu ved Hensendelsen til Senatet ønsker man en Hemmeligholdelse, som vi ikke paa samme Maade kunde præstere, thi i samme Øjeblik, som Sagen forelægges for det danske Folketing, er jo alt aabenlyst. Nu maa jeg sige, at jeg forstaar ikke, hvad der menes med, at Folket og Rigsdagen er blevet overrumplet i denne Sag. Jeg nævner ikke det, som den ærede Ordfører for det radikale Venstre (Slengerik) har nævnt, at i Virkeligheden er Sagen meget vel kendt fra tidligere Tid; det skal jeg se bort fra. Men jeg ved ikke, at Sagen overhovedet kunde forelægges Rigsdag og Befolkning anderledes end gennem Forelæggelsen her i Rigsdagen. Man gaar da vel ikke i Forvejen og omtaler og drøfter Sagen offentligt, naar det er en Sag, der kræver en rolig Forhandling af international Art. Man venter naturligvis med Offentliggørelsen, indtil den bliver forelagt for Rigsdagen. Hvor er Rigsdagen overrumplet? Hvor er Folket overrumplet? Nu kommer det Øjeblik, hvor Rigsdagen med fuldt Ansvar kan tage Sagen til Behandling, og hvis Rigsdagen er Folkets Repræsentation — det skal jeg ogsaa om lidt komme til —, ja, saa faar jo Folket i dette Øjeblik den Meddelelse om Sagen, som Folket kan kræve. Mener man da virkelig, at vi un-